

PŘÍLOHA P II: STANDARDY KRAJSKÉ NEMOCNICE TOMÁŠE BATI, A.S.

Platnost od 1.1.1998	Krajská nemocnice T. Bati, a. s. Ošetrovatelský standard	č. 105
Aktualizace: 1x za 2 roky	Předmět/Výkon/ Procedura PŘÍPRAVA PACIENTA K OPERAČNÍMU VÝKONU	Strana procedury 1/2

Definice

Jedná se o ošetrovatelské postupy společné pro plánované nebo akutní výkony prováděné v celkové nebo v lokální anestezii a závisí na stanovení typu operace. Příprava se zaměřuje především na:

Časový faktor - kdy se bude operace provádět - **urgentní, akutní, plánovaná operace**

- **urgentní** - se omezuje na minimální přípravu - odběry, základní hygiena, zabezpečení vitálních funkcí,
- **akutní** - základní předoperační příprava - odběry, EKG, RTG,
- **plánovaná** - obecná příprava celková, speciální příprava celková, bezprostřední příprava.

Cíl

- sjednotit postup přípravy pacienta
- stanovit odpovědnost nelékařských zdravotnických pracovníků

Kompetence dle zákona č. 96/2004 Sb., a vyhlášky č. 424/ 2004 Sb., ZPBD se specializací, ZPBD, ZPOD, ZPOD bez maturity.

Pomůcky

- zdravotnická a ošetrovatelská dokumentace pacienta,
- jednorázové rukavice, emitní miska, jednorázový holící strojek,
- podložní mísa, gumovka, irigátor, rektální rourka,
- obvazový materiál, elastická obinadla, buničitá vata,
- toaletní potřeby, nůžky na nehty,
- pomůcky pro aplikaci i.m. injekcí – premedikace,
- pomůcky pro odběry biologického materiálu,
- žaludeční sonda a náplast pro fixaci sondy, drenáží.

Přístroje

- tonometr, fonendoskop,
- teploměr lékařský,
- glukometr.

Informace

Lékař získává informovaný souhlas pacienta k hospitalizaci a výkonu, anestézii,

- informuje pacienta o důvodu a způsobu provedení operačního výkonu,
- o možnosti komplikací a o eventuálních následcích výkonu, režimu po výkonu,

- anesteziolog informuje pacienta o způsobu anestézie,
- Sestra informuje pacienta o přípravě před operací a o nutnosti spolupráce při přípravě.

Mezi obecnou přípravu k operaci patří psychická a somatická příprava. Psychická příprava spočívá v předcházení nebo alespoň omezení obav z operace, ve vysvětlení a objasnění zákroku a somatická je zaměřena na pečlivé vyšetření pacienta lékařem. Spirituální příprava je velmi individuální a v sociální oblasti je možno požádat o předání informací sociální pracovníci nemocnice.

Pracovní postup

Před výkonem

- **připravte** ke kontrole výsledky vyšetření ordinovaných lékařem,
- **zajistěte** kompletní dokumentaci – např. interní vyšetření, neurologické..
- **zajistěte** záznam anesteziologického konziliaz u jednodenní chirurgie.
- **podávejte** pacientovi, který jde na operaci GIT, 2 dny před operací tekutiny a parenterální výživu dle ordinace lékaře.

Večer před operačním výkonem

- **sledujte** fyziologické funkce - TK, TT, T ,
- **sledujte** hodnoty glykémie u pacienta s diabetem,
- **zajistěte** oholení operačního pole – dle druhu a rozsahu zvolené operace,
- **podejte** na ordinaci lékaře očistné klyzma nebo
  - **použijte** Galliteliho roztok k ortográdnímu vyprázdnění pacienta (ordinace lékaře),
  - 2 l roztoku pac. vypije v průběhu 2 hodin dopoledne,
  - 2 l roztoku v průběhu 2 hodin odpoledne nejpozději do 16 hodin,
- **zajistěte** po vyprázdnění celkovou hygienickou očistu, včetně umytí vlasů,
- **vyčistěte** pupek pacienta štětičkou namočenou v alkoholu,
- **zajistěte**, aby měl nemocný ostříhané a ženy nenalakované nehty, umělé nehty v případě výkonu na ruce je nutné nehty odstranit – vše zaznamenat v dokumentaci
- **zajistěte**, aby pacient večer již nevečeřel (raději podávejte tekutiny),
- **poučte** pacienta, aby od 24 hod. nejedl, nepil, nekouřil
- **podejte** večer pacientovi lékařem naordinovanou premedikaci.
- **zajistěte** odložení cenností, lokomočních pomůcek a nabídněte jejich uložení do trezoru - (náušnice, hodinky, prsteny, mobilní telefon atp.), - zapište úschovu cenností do dokumentace.

Příprava pacienta 2 hodiny před výkonem

- **zabandážujte** před operací, výkonem, dolní končetiny,
- **zajistěte** vyjmutí a uložení zubní protézy pacienta,
- **zajistěte** podání ranní premedikace,
- **provedte** kontrolu fyziologických funkcí,
- **informujte** pacienta o tom, aby se vymočil před odvozem na operační sál,
- **zajistěte** před operací dezinfekční koupel u pacienta,
- **zajistěte** odvoz pacienta vleže na operační sál, podání další naordinované premedikace.

Po provedené přípravě

- **provedte** dekontaminaci, omytí, dezinfekci, sterilizaci a uložení všech použitých pomůcek,
- **likvidujte** použité jednorázové pomůcky jako biologický odpad,
- **provedte** úpravu lůžka.
-

Dokumentace

- **zajistěte**, aby v dokumentaci nechyběl záznam o souhlasu s operačním výkonem,
- **zaznamenejte** do dokumentace výsledky předoperačních vyšetření (dle zvyklosti odd.),
- **zaznamenejte** do dokumentace hodnoty naměřených hodnot TK, TT, pulsu a dechu,
- **zaznamenejte** způsob provedení předoperační přípravy,
- **provedte** do opiátové knihy a dokumentace pacienta záznam o aplikaci opiátu.

Možné komplikace

- poranění kůže při holení operačního pole,
- komplikace při odběru biologického materiálu,
- komplikace při aplikaci opiátů,
- výkyvy hodnot glykémie u diabetiků,

Zapamatujte si

- informace o výkonech jsou pro pacienta důležité,
- komunikace s pacientem během přípravy je nutná,
- záznam o úschově cenností je součástí dokumentace, doporučuje se podpis svědka,
- u pacientů s diabetem sleduje hodnoty glykemií diabetolog, který ordinuje medikace,
- všechny komplikace v průběhu předoperační přípravy musí být dokumentovány,
- **zvláštní pozornost potřebují malé děti a senioři, rodiče a zákonní zástupci, které musíme důkladně poučit o připravovaném výkonu,**
- **děti transportujeme vždy v leže za doprovodu rodičů.**

Předpokládaný výsledek

- správná psychická příprava zamezí psychickému poškození pacienta.